Ocena warunków życia w Czeladzi

raport z badań opinii mieszkańców

Sławomir Sitek
e-mail: sitek1@wp.pl

Czeladź, wrzesień 2018 roku

ZAŁOŻENIA BADAWCZE

Przedmiotem badania była ocena warunków życia w Czeladzi w świetle opinii mieszkańców miasta.

Celem badania było ustalenie:

- oceny ogólnego poziomu zadowolenia z zamieszkiwania w mieście;
- wskazania rzeczy które mieszkańcy lubią lub też nie lubią w mieście;
- pozycjonowania warunków życia, pracy i odpoczynku w kontekście sąsiednich miast;
- oceny wybranych aspektów życia w mieście wraz z identyfikacją najważniejszych potrzeb;
- oceny działania władz miasta, a także urzędu miasta oraz straży miejskiej;
- oceny poziomu poinformowania mieszkańców o sprawach miasta;
- oceny kierunku rozwoju miasta;
- identyfikacja skłonność do emigracji z miasta oraz jej potencjalnych przyczyn;
- ocena inwestycji zrealizowanych w latach 2015-2018;
- oceny zasadności planowanych inwestycji.

METODOLOGIA PROCESU BADAWCZEGO

Technika badania

- Bezpośredni indywidualny wywiad kwestionariuszowy

Skala i czas badania

- Wywiad kwestionariuszowy, w oparciu o standaryzowany formularz na próbie *N=420* dorosłych mieszkańców Czeladzi.
- Wywiad kwestionariuszowy, w oparciu o standaryzowany formularz na próbie *N=159* uczniów czeladzkich szkół.
- Badania przeprowadzono w okresie od maja do lipca 2018 r.

Kluczowe zmienne niezależne

Próba proporcjonalna względem:

- płci,
- wieku,
- i dzielnicy zamieszkania respondenta.

Pozostałe cechy niezależne respondenta to:

- wykształcenie,
- stan cywilny,
- liczba osób w gospodarstwie domowym,
- liczba dzieci na utrzymaniu,
- zamieszkiwanie w Czeladzi od urodzenia,
- czas zamieszkiwania w Czeladzi,
- ocena sytuacji materialnej respondenta,
- status na rynku pracy,
- typ zabudowy miejsca zamieszkania,

Zasady doboru próby

Struktura ludności
Czeladzi

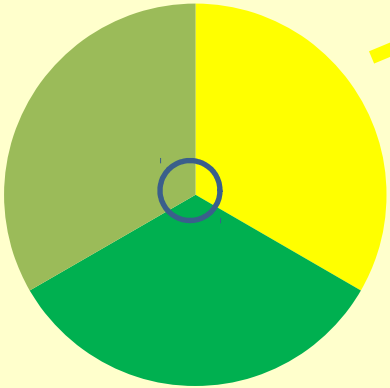

próba

płeć:

wiek:

Dzielnica zamieszkania respondenta	Ogółem	Płeć		Wiek					
		Kobiety	Mężczyźni	18-24 lat	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	55-64 lata	65 lat i więcej
Zarzecze	140	69	71	18	19	25	23	26	29
Centrum	140	76	64	14	26	35	22	23	20
Piaski	140	75	65	18	20	20	20	31	31
Razem	420	220	200	50	65	80	65	80	80

Próba referencyjna

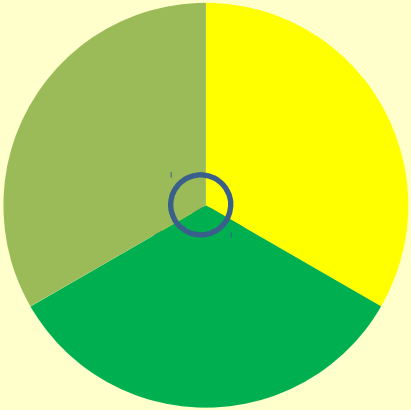

Młodzież szkolna

N=159

Informuje o opinii uczniów z czeladzkich szkół.

Badania z 2016*

N=304

Umożliwia wskazanie dynamiki zmian.

*- Trutkowski C. 2016: *Badania warunków życia i jakości usług publicznych. Wyniki badania społecznego Czeladź 2016,* Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej.

Zastosowane miary statystyczne

Statystyka opisowa:

- miary średnie (średnia arytmetyczna, dominanta);
- miary rozproszenia (odchylenie standardowe, współczynnik zmienności);
- miary asymetrii (współczynnik asymetrii, inaczej skośność);
- miary koncentracji (kurtoza).

Umożliwia kompleksową charakterystykę uzyskanych wyników.

Badanie współzależności i związków:

- współczynnik korelacji Persona
- współczynnik korelacji rang Spermana,
- oraz współczynnik *V*-Cramera oparty na teście χ^2.

Umożliwia ocenę siły i kierunku zależności.

Poziom istności $\alpha=0,05$.

Oznacza to, że poziom błędu wynosi nie więcej jak 5:100, co oznacza że maksymalnie w pięciu na 100 przypadków nasze wnioskowane może być błędne.

WYNIKI BADAŃ

Ocena poziomu zadowolenia z zamieszkiwania w Czeladzi

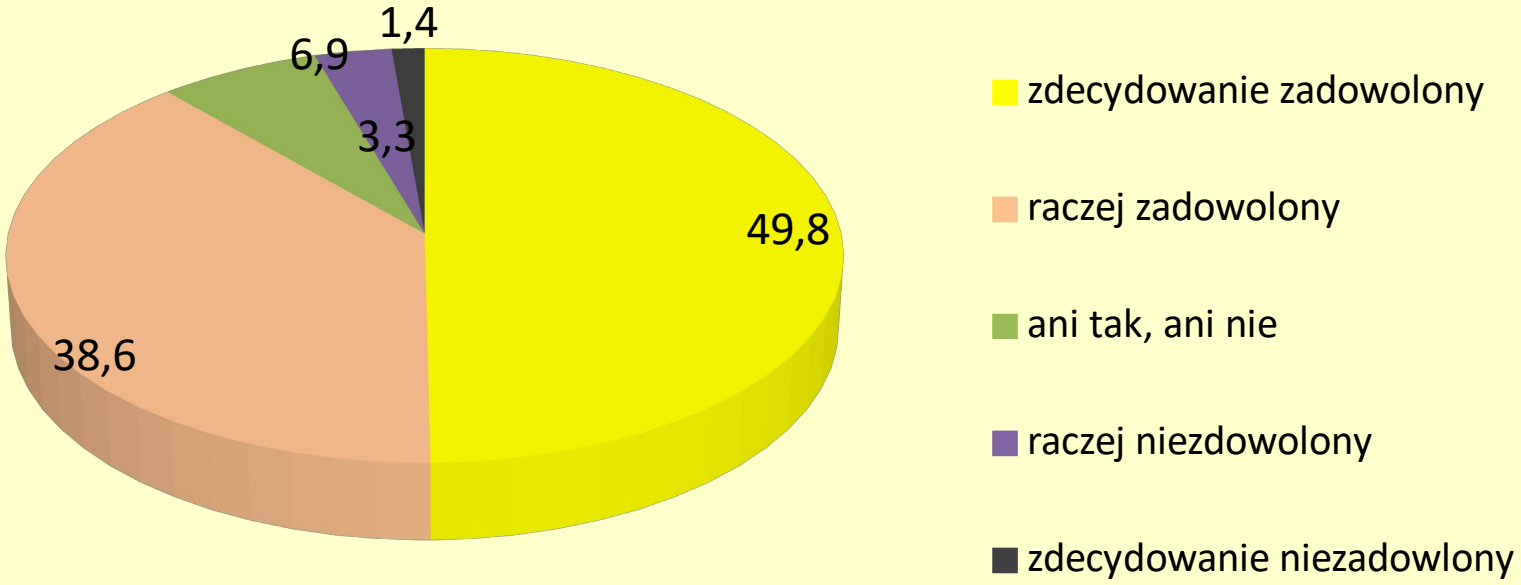

Źródło: opracowanie własne

Ocena poziomu zadowolenia z zamieszkiwania w Czeladzi

Badania 2016 r.

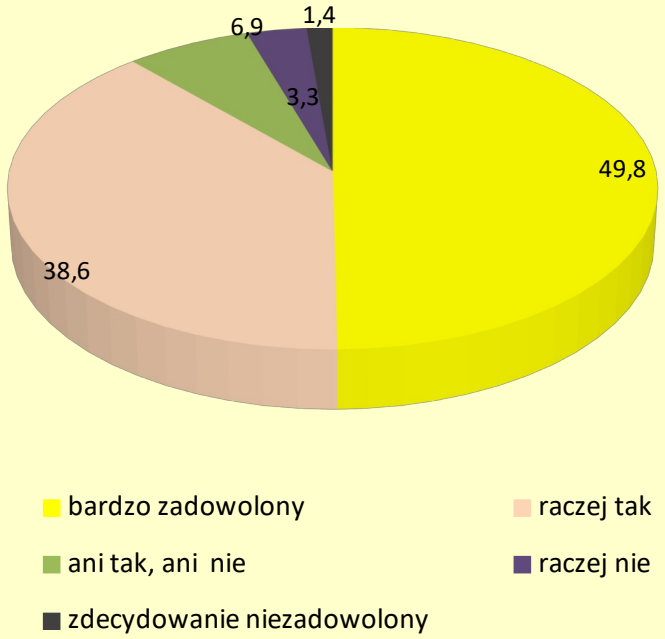

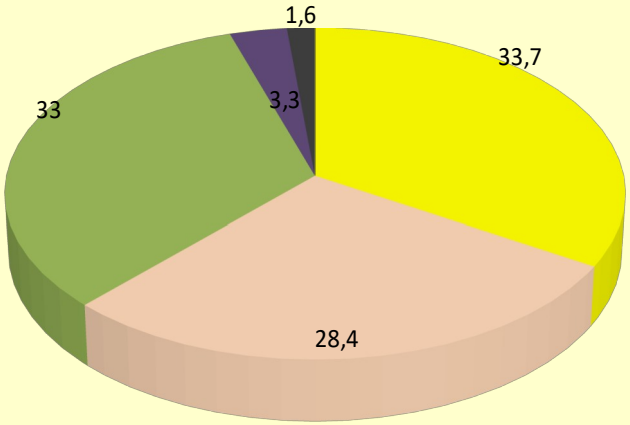

Źródło: opracowanie własne, dane za 2016 rok - Trutkowski C. 2016: *Badania warunków życia i jakości usług publicznych. Wyniki badania społecznego Czeladź 2016*, Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej.

Ocena poziomu zadowolenia z zamieszkiwania w Czeladzi według płci respondenta

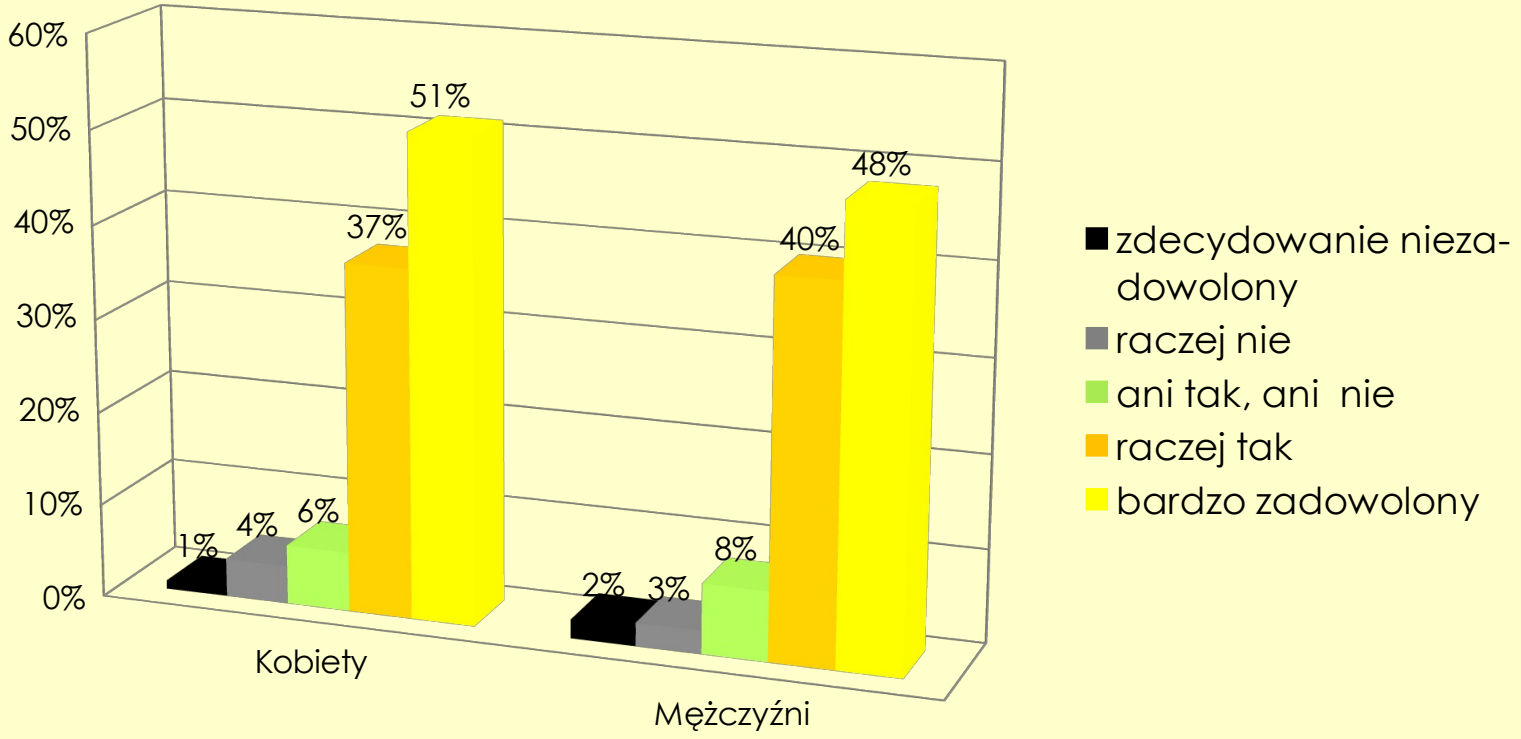

Źródło: opracowanie własne

Ocena poziomu zadowolenia z zamieszkiwania w Czeladzi według wieku respondenta

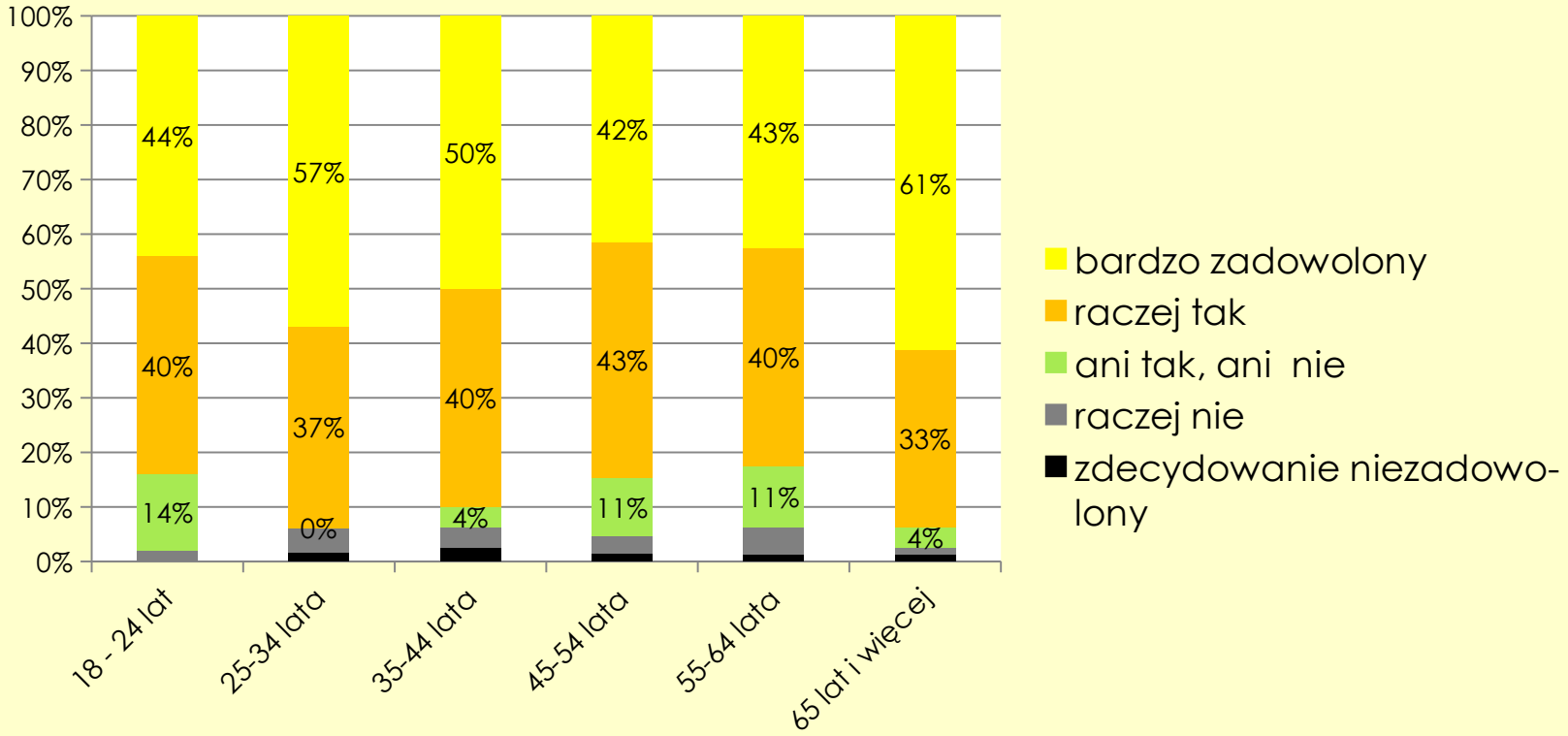

Źródło: opracowanie własne

Ocena poziomu zadowolenia z zamieszkiwania w Czeladzi według wykształcenia respondenta

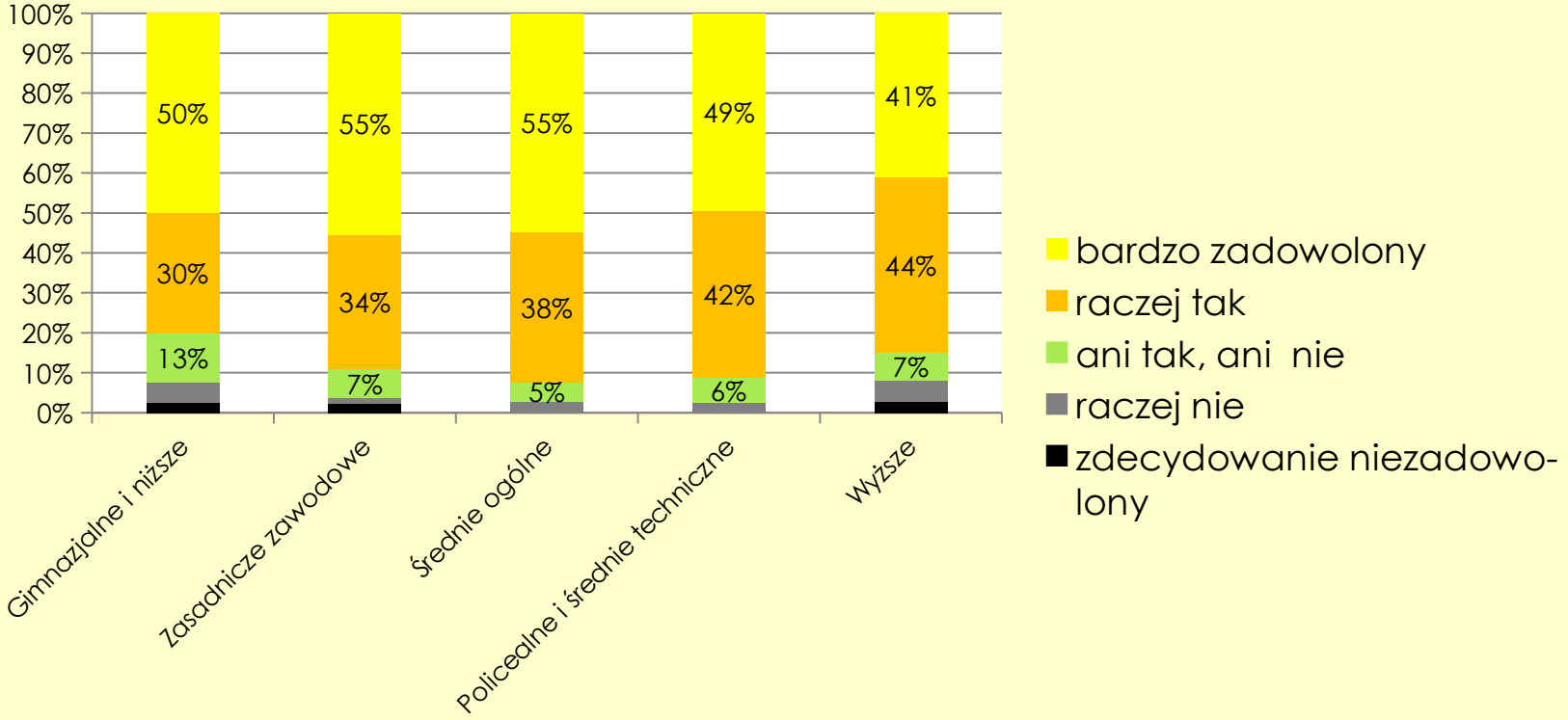

Źródło: opracowanie własne

Ocena poziomu zadowolenia z zamieszkiwania w Czeladzi według dzielnicy miasta

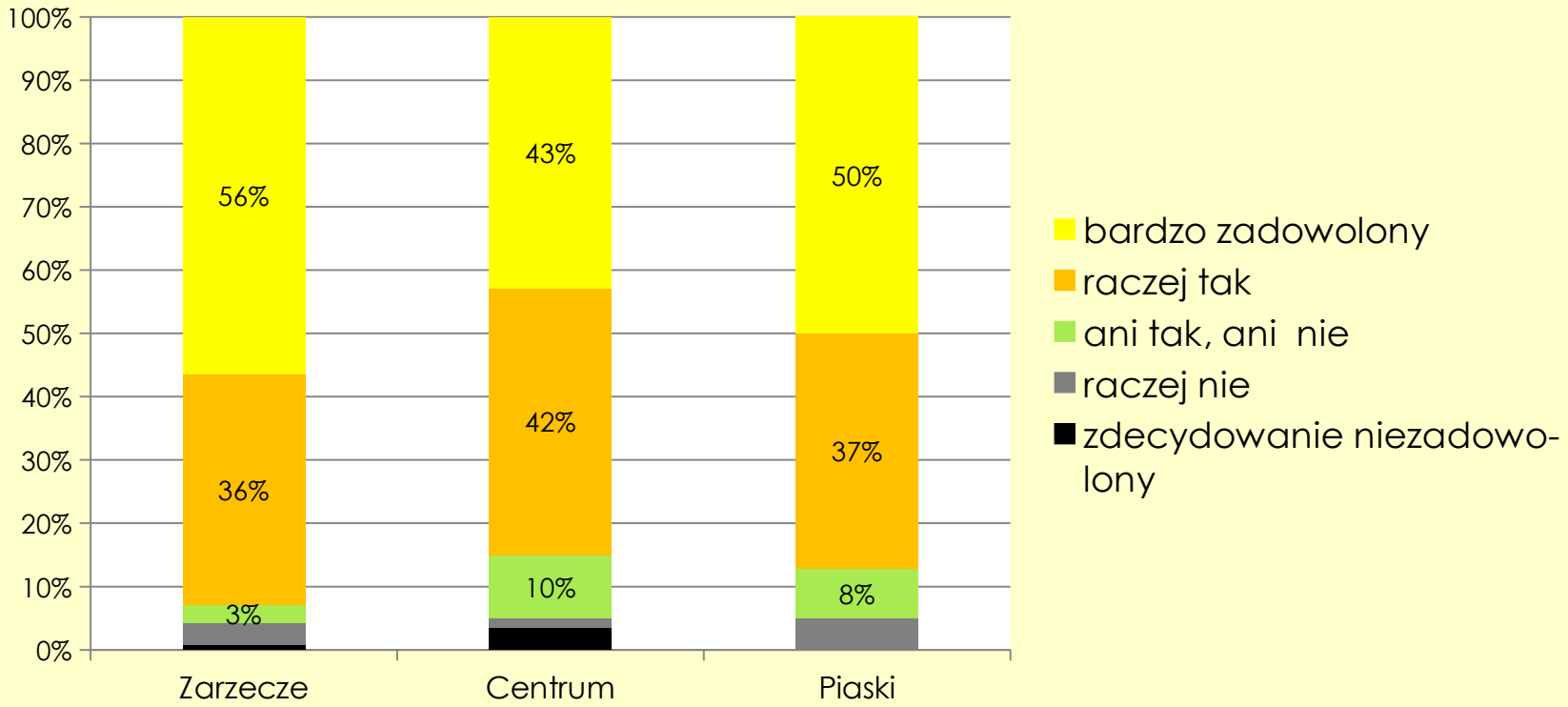

Źródło: opracowanie własne

Ocena warunków życia, pracy i odpoczynku w Czeladzi w stosunku do okolicznych miast

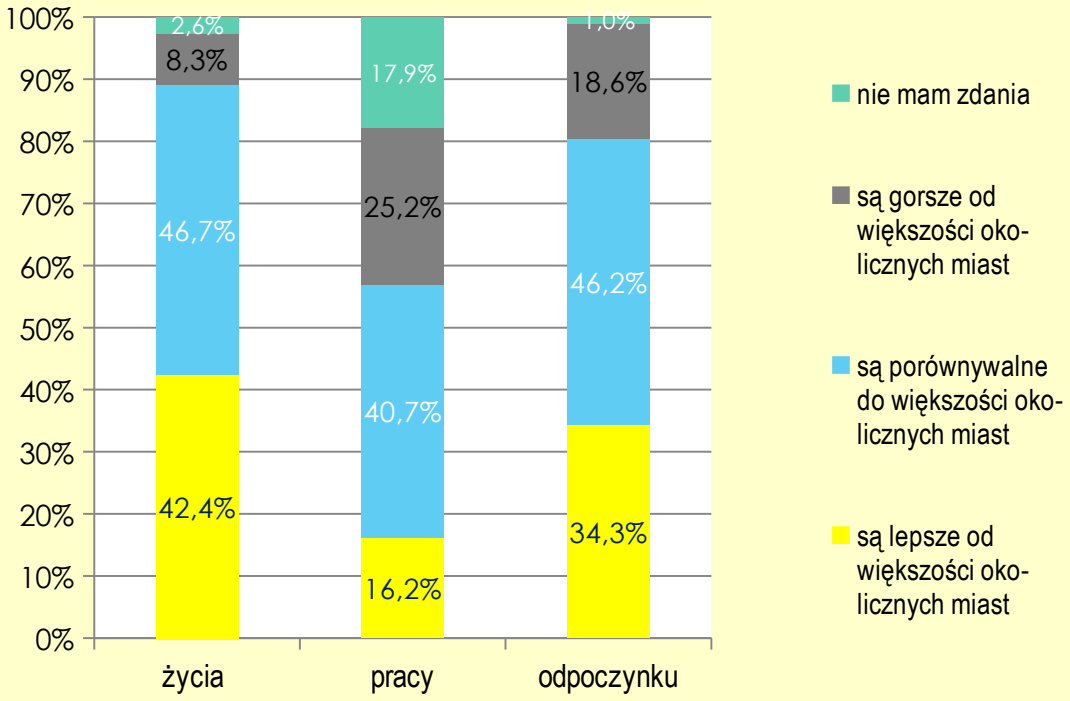

Źródło: opracowanie własne

Najbardziej lubię

- parki i zieleń
  - parki 62
  - Park Prochownia 12
  - Park Grabek 9
  - skwery, fontanny 6
- sport i rekreacja
  - place zabaw 43
  - boiska 4
  - ławeczki 4
  - ścieżki rowerowe 1
- zmiany, zarządzanie miastem
  - zmiany 50
  - Burmistrza i jego działania 20
  - porządek 9
- spokój, bezpieczeństwo, skalę miasta
  - spokój, ciszę 35
  - bezpieczeństwo 9
  - brak korków 5
- dostępność przestrzenną i usługi
  - dostępność usług, handlu 19
  - dostępność komunikacja, 11
- ludzi 8
- kulturę, imprezy
  - imprezy, festyny, koncerty 14
  - Dni Czeladzi 4
  - Uniwersytet Trzeciego Wieku 1
- miejsca, obiekty
  - Kopalnia Kultury 10
  - Terma Rzymskie 6
  - Rynek 6
  - UM 5
  - Piaski 6
- wszystko, całe miasto 25
- Inne ok. 15

Cyfra oznacza liczbę wskazań

Źródło: opracowanie własne

Najbardziej nie lubię

- złego stanu infrastruktury
  - zły stan dróg i chodników 30
  - infrastruktura społeczna
    - brak kina 8
    - zaniedbany szpital 2
  - infrastuktura techniczna
    - brak parkingów 16
    - brak CO 2
    - brak tanich mieszkań 3
    - brak kanalizacji 2
    - brak gazu 2
  - infrastruktura sportowo-rekreacyjna
    - mała liczba ławek 14
    - brak basenu 8
    - brak boisk
    - brak skeytparku
    - brak siłowni z sauną
- mała liczba atrakcji i ograniczony dostęp do rozrywek 27
- brudu 25
- działania władzy i adminsitracji 23
- problemy społeczne, stosunki międzyludzkie, wanadalizm, alkoholizm 15
- niskiej jakości usługi
  - komunikacja 7
  - handel 6
- inne
  - słaby rynek pracy 5
  - organizacja przestrzenni
  - braki zagospodarowania
  - Instytucje: Straż Miejska, spółdzielnie mieszkaniowe
- hałas 25
- zły stan środowiska
  - smog 6
  - niemiły zapach powietrza 5
  - spaliny 1

Cyfra oznacza liczbę wskazań

Źródło: opracowanie własne

Ocena wybranych aspektów życia w mieście

Skala ocen [1 – bardzo źle, 5 – bardzo dobrze]

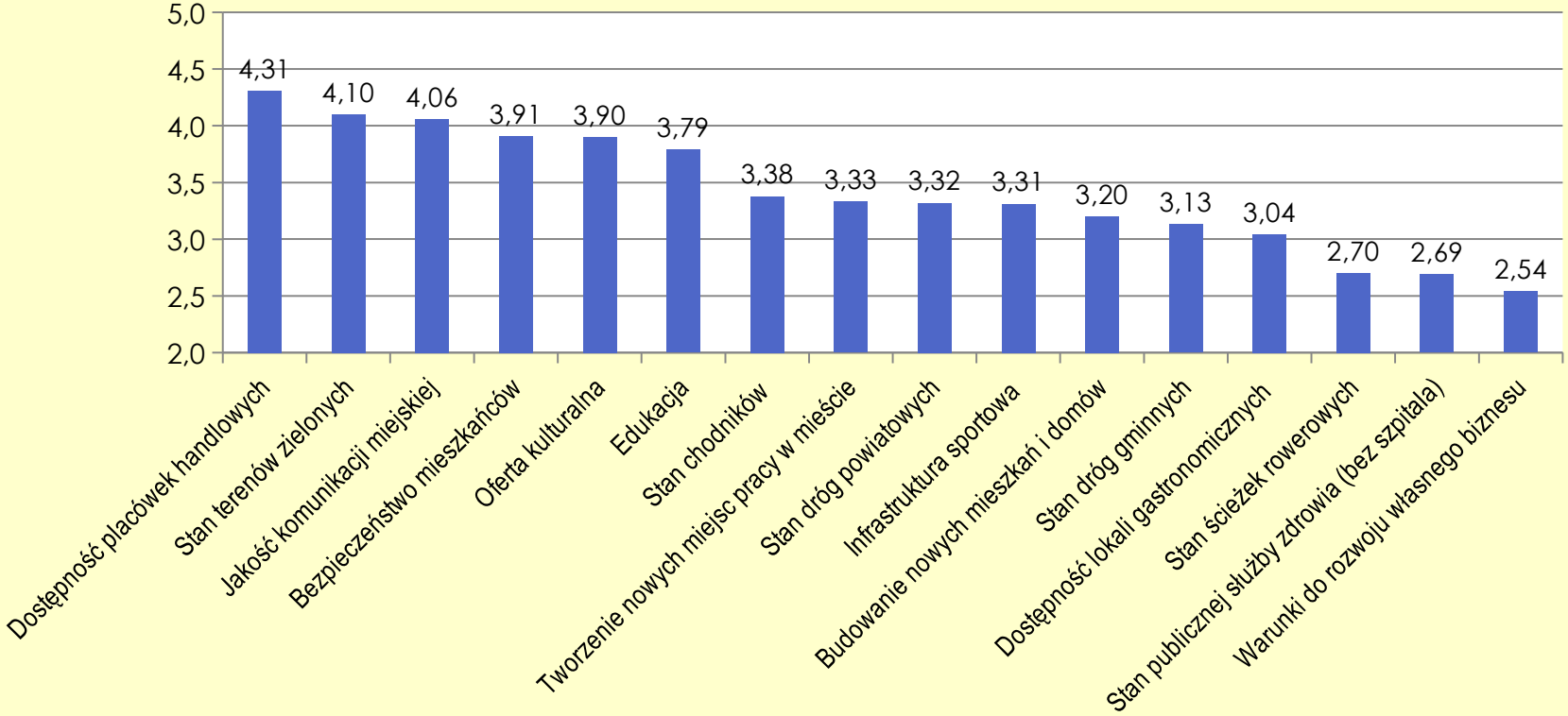

Źródło: opracowanie własne

Rozkład ocen trzech najlepiej ocenianych aspektów życia w mieście

Skala ocen [1 – bardzo źle, 5 – bardzo dobrze]

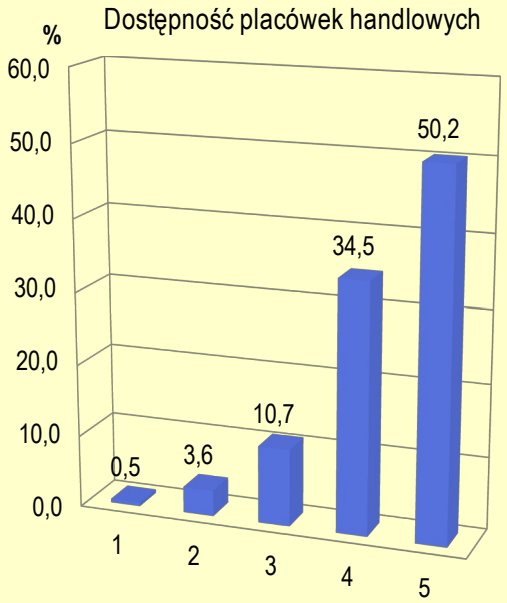

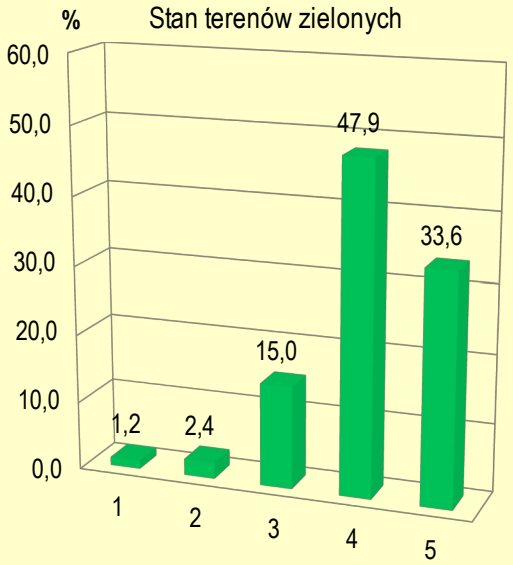

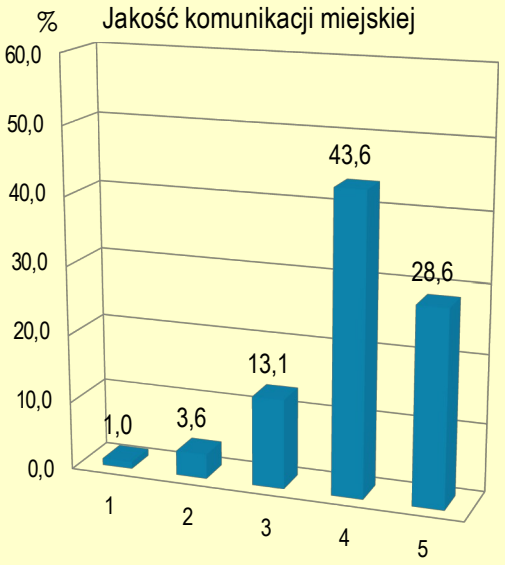

Źródło: opracowanie własne

Rozkład ocen trzech najgorzej ocenianych aspektów życia w mieście

Skala ocen [1 – bardzo źle, 5 – bardzo dobrze]

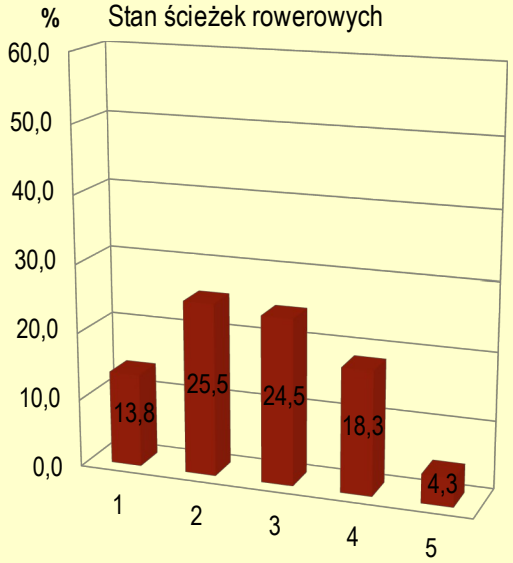

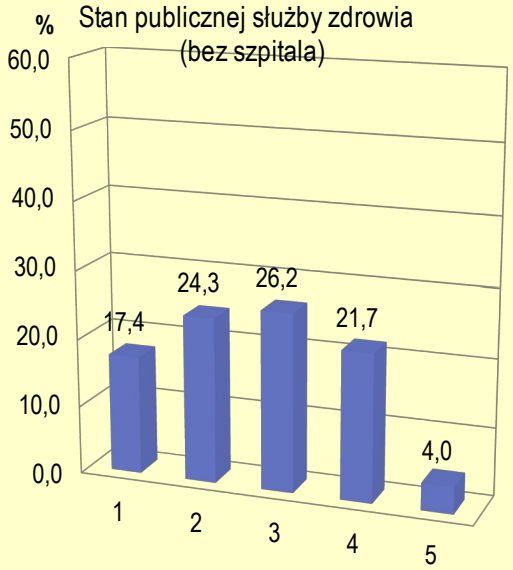

Źródło: opracowanie własne

Ocena wybranych aspektów życia w mieście

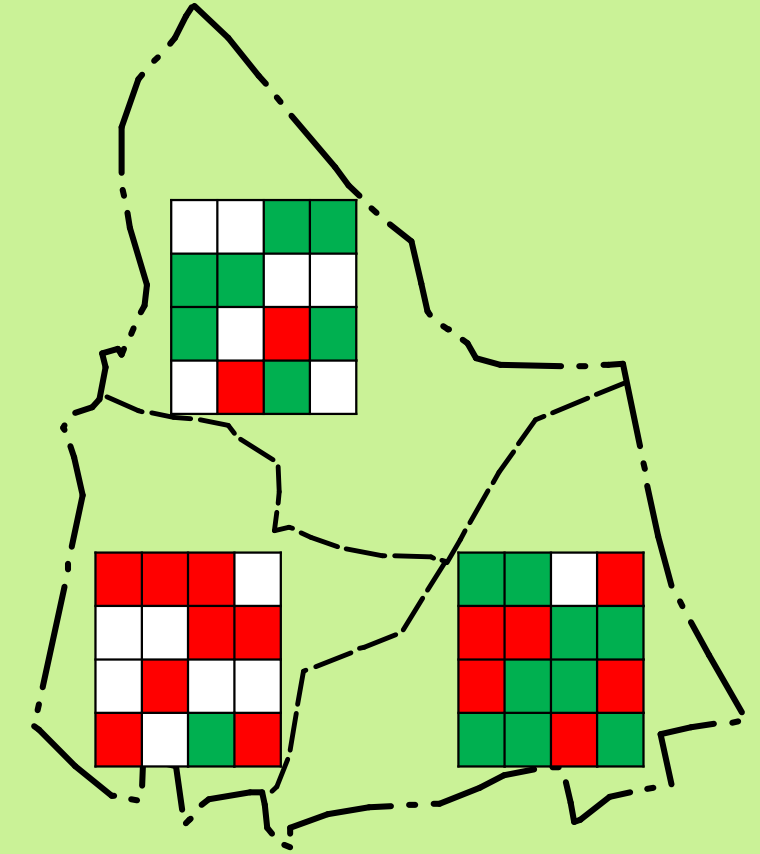

Kolor zielony - najwyższa średnia ocena w układzie dzielnic

Kolor czerwony - najniższa średnia w układzie dzielnic

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	16

1. Stan dróg gminnych
2. Stan dróg powiatowych
3. Stan chodników
4. Edukacja
5. Tworzenia nowych miejsc pracy w mieście
6. Warunki do rozwoju własnego biznesu
7. Infrastruktura sportowa
8. Oferta kulturalna
9. Dostępność lokali gastronomicznych
10. Dostępność placówek handlowych
11. Bezpieczeństwo mieszkańców
12. Stan publicznej służby zdrowia (bez szpitala)
13. Jakości komunikacji miejskiej
14. Stan terenów zielonych
15. Stan ścieżek rowerowych
16. Budowanie nowych mieszkań i domów

Źródło: opracowanie własne

Kolejność spraw według stopnia pilności ich załatwienia

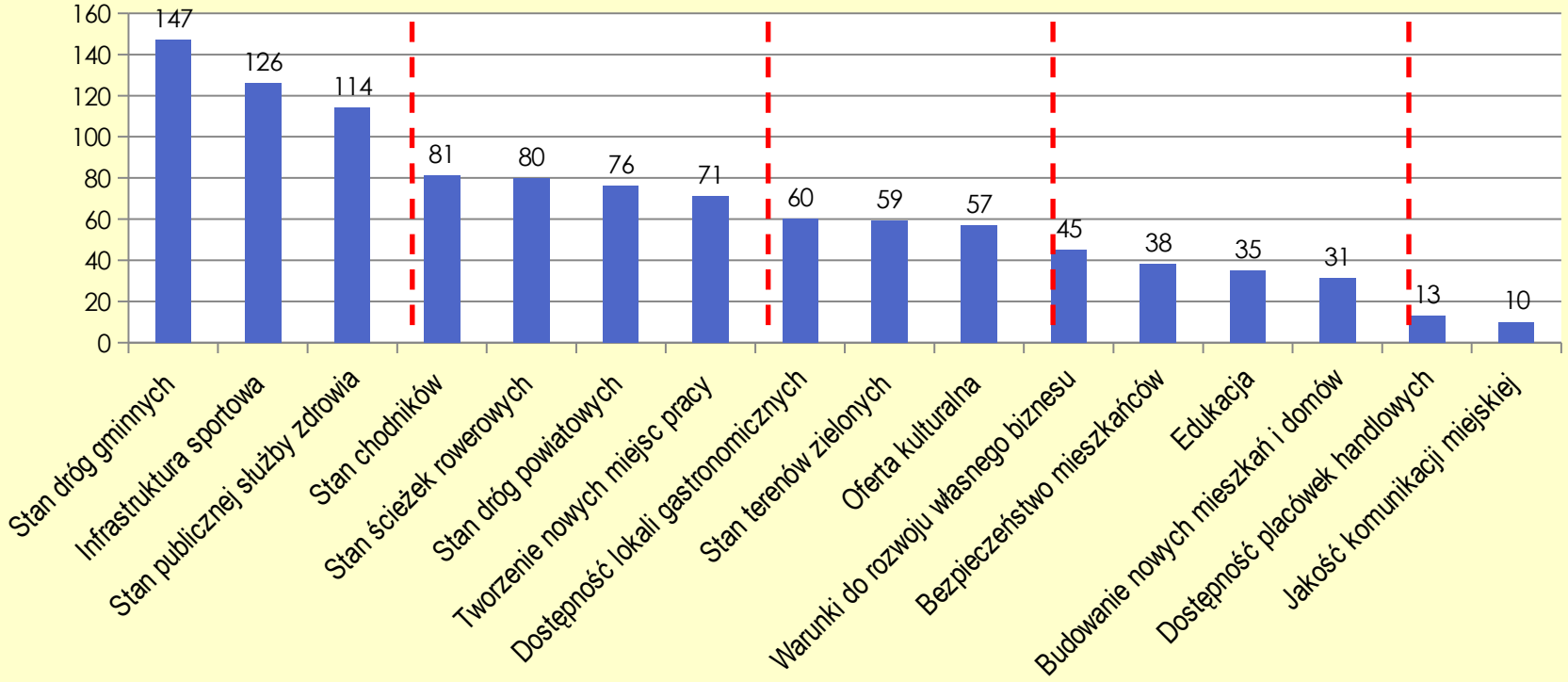

Źródło: opracowanie własne

Ocena działań władz miasta w zakresie rozwiązywania problemów

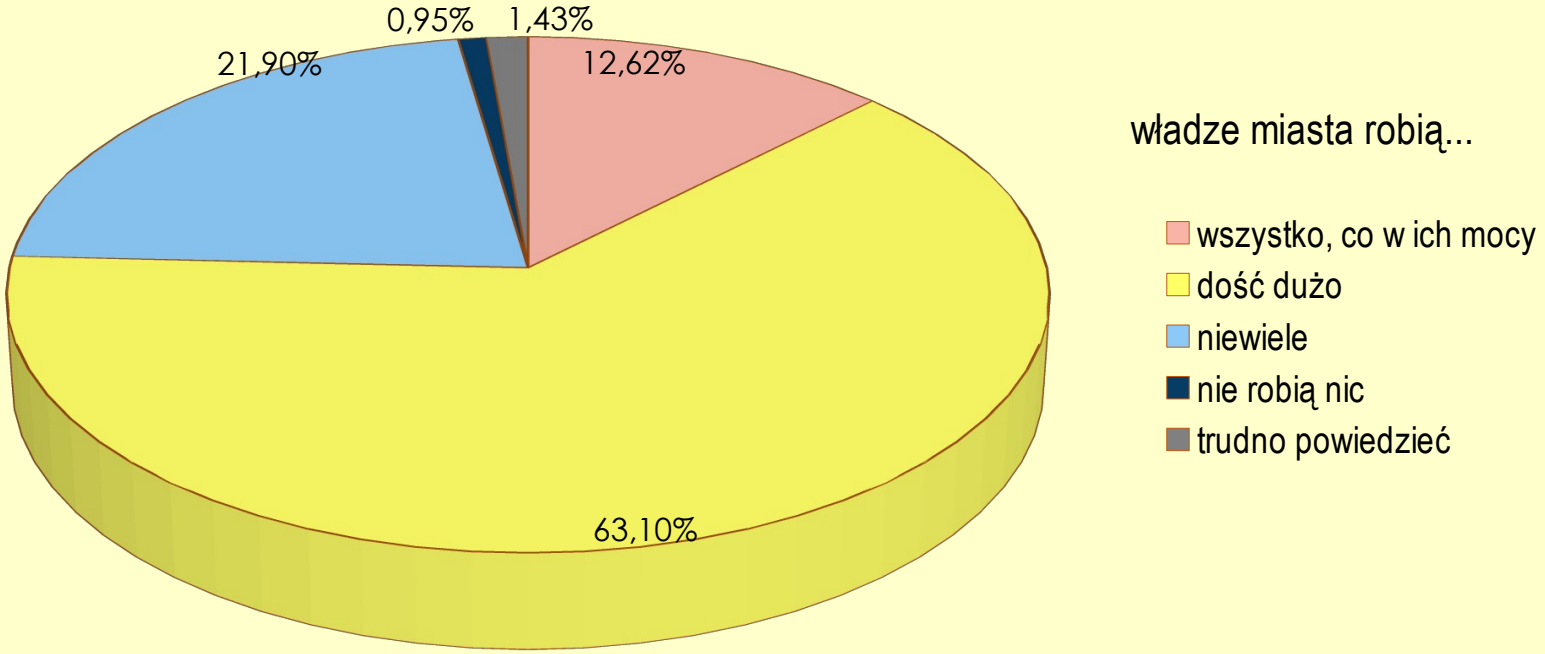

Źródło: opracowanie własne

Średnia ocena pracy władz miasta i służb miejskich

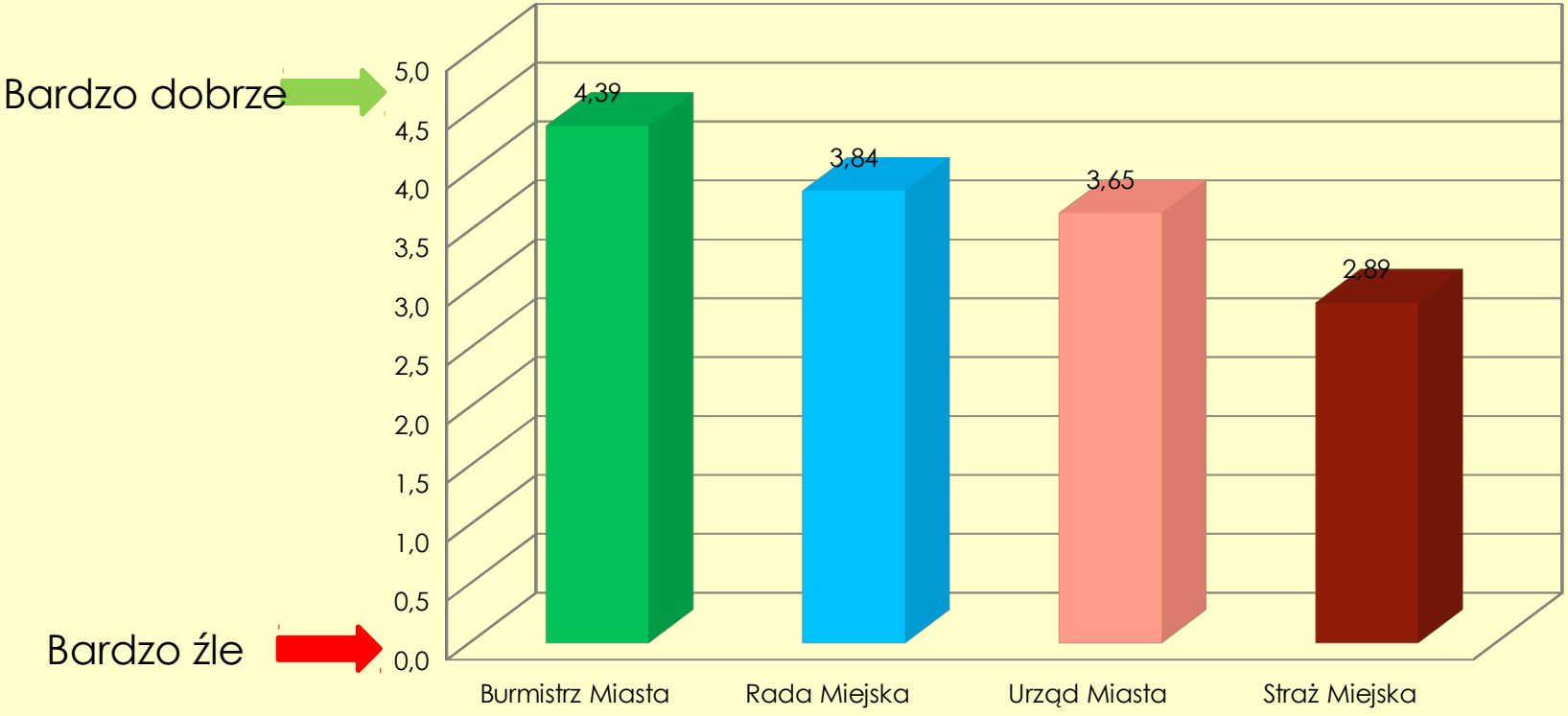

Źródło: opracowanie własne

Rozkład ocen pracy władz miasta i służb miejskich

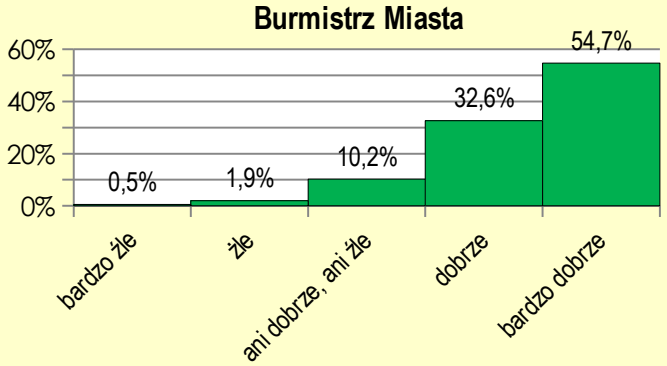

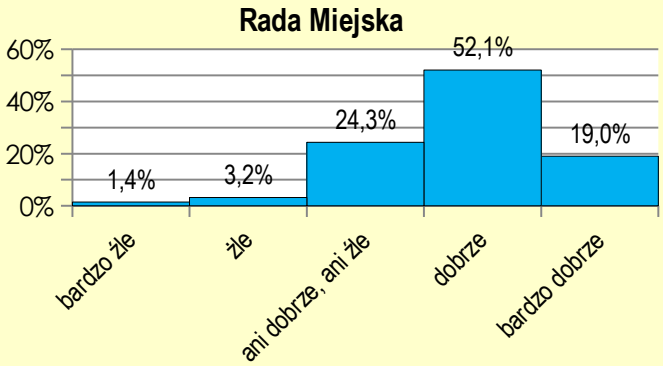

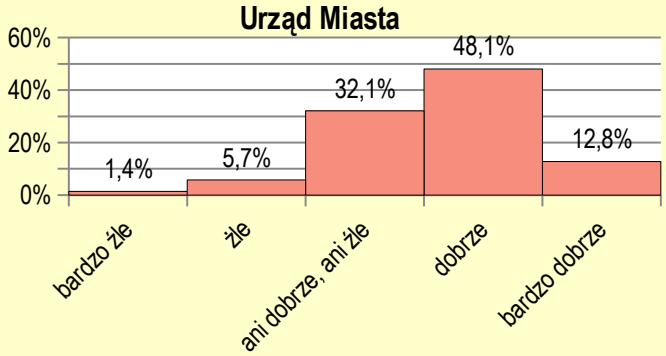

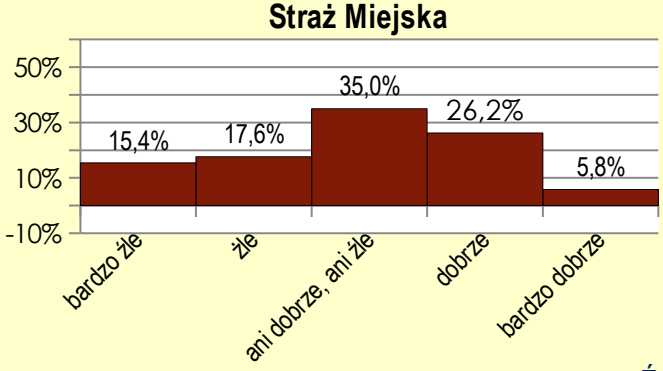

Źródło: opracowanie własne

Ocena aktualnego kierunku rozwoju miasta

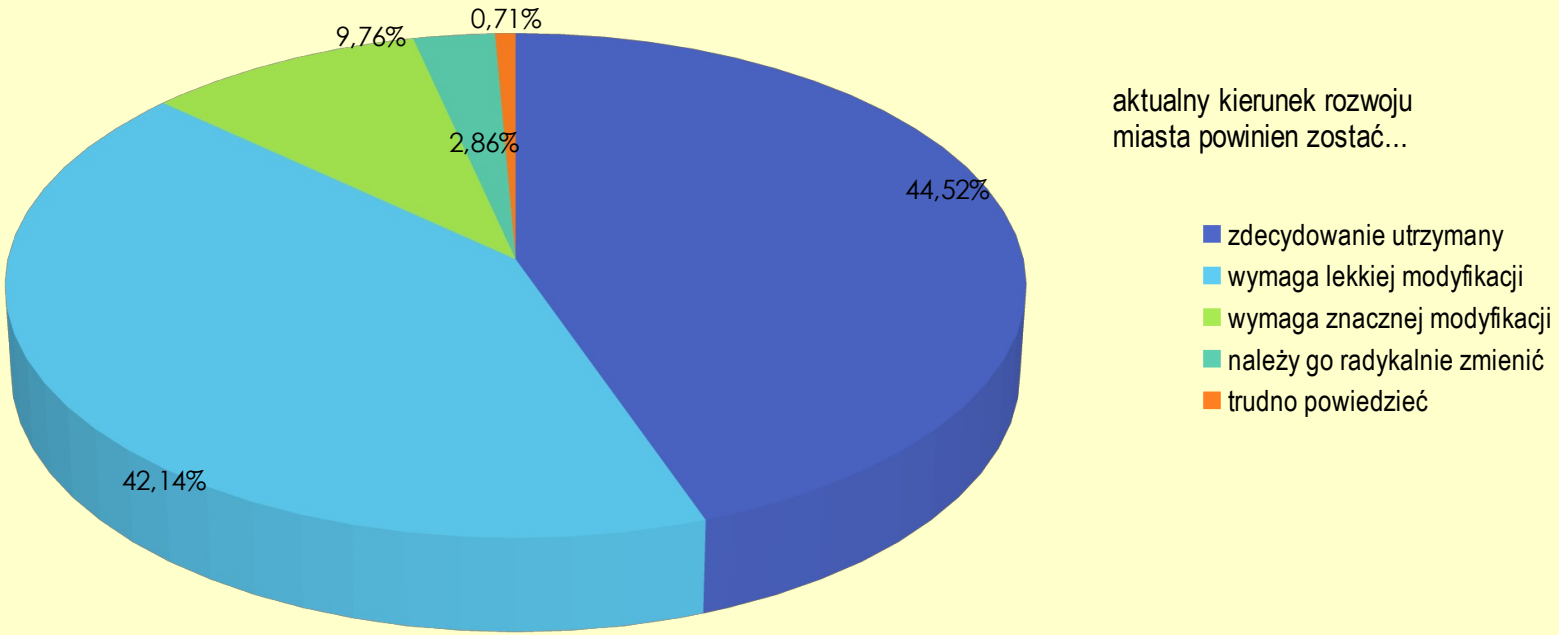

Źródło: opracowanie własne

Poziom oceny poinformowania o sprawach miasta

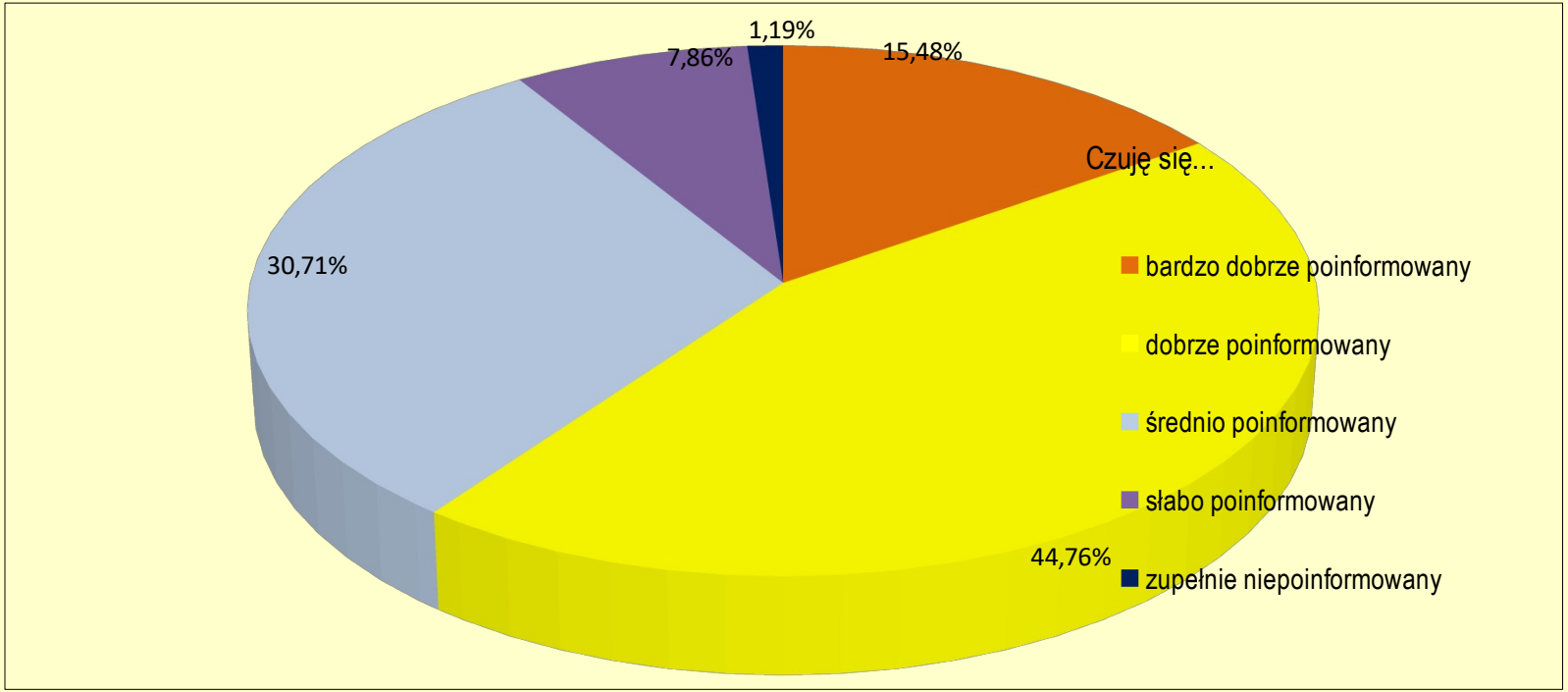

Źródło: opracowanie własne

Skłonność do emigracji z Czeladzi

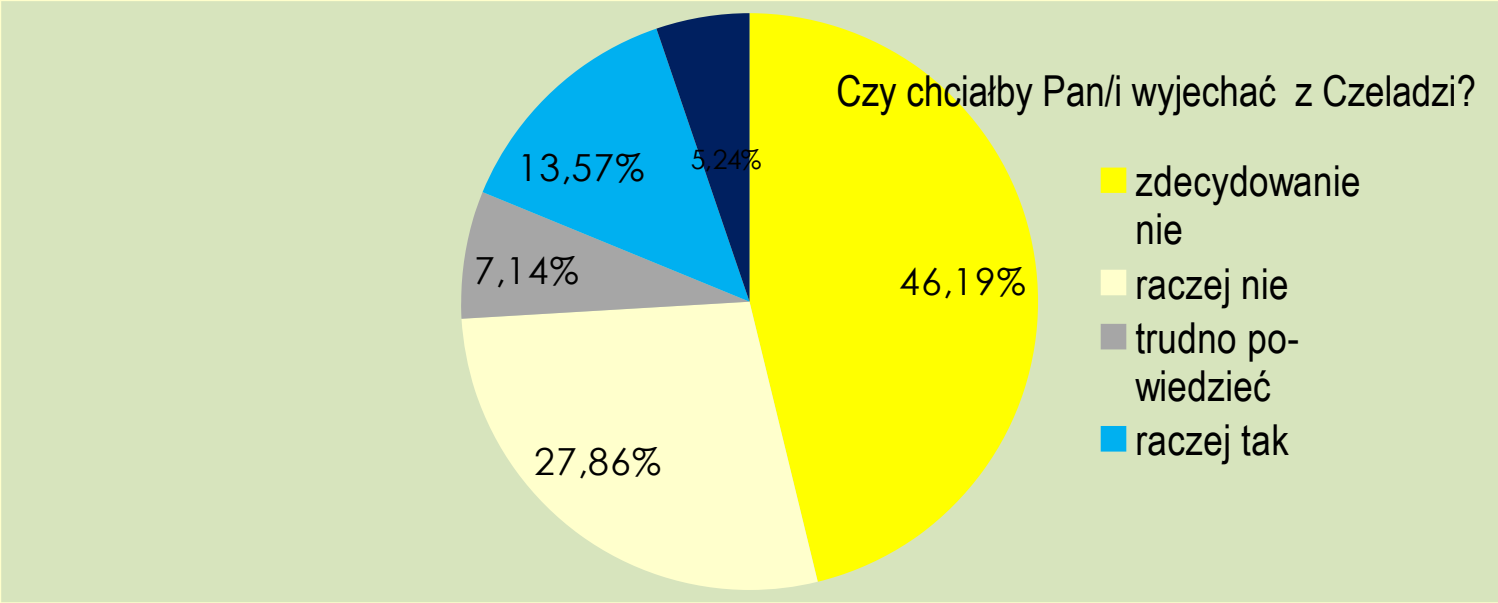

Źródło: opracowanie własne

Porównanie skłonności do opuszczenia Czeladzi z wynikami badań z 2016 roku

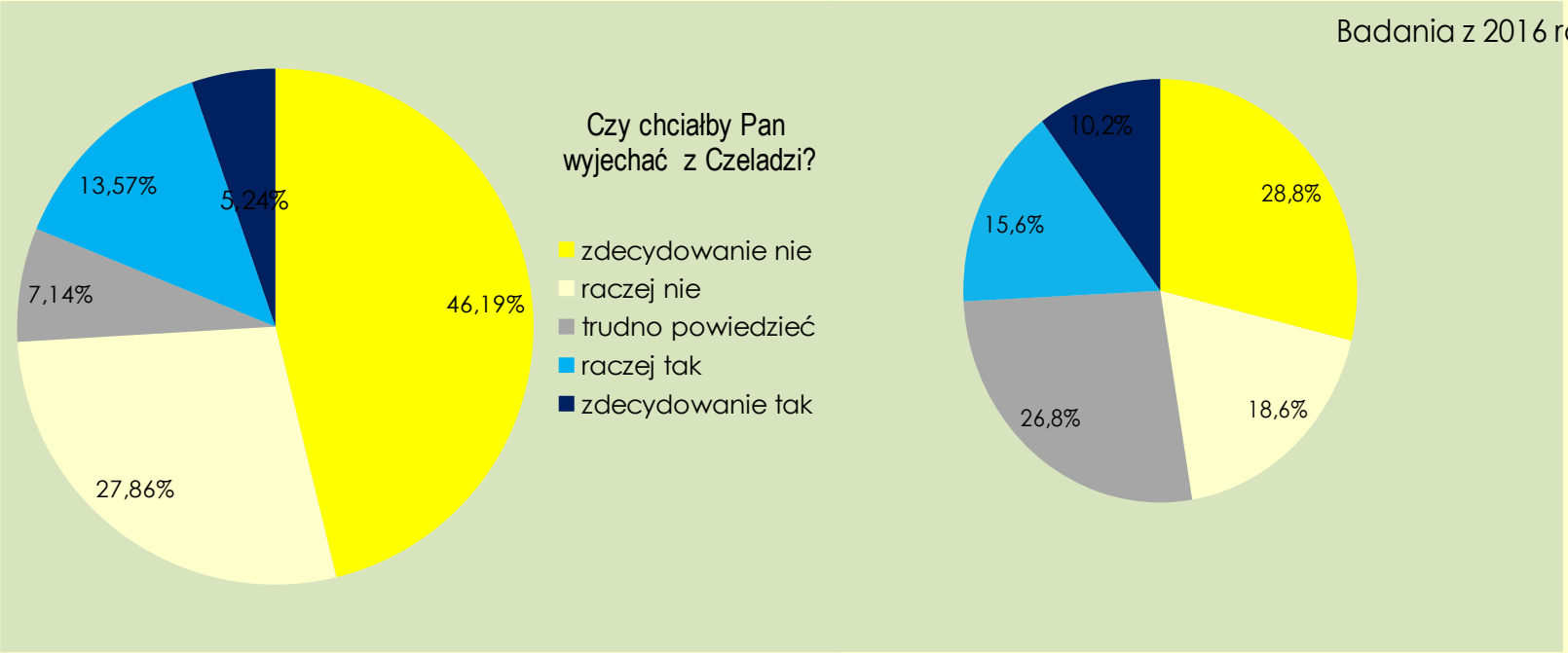

Źródło: opracowanie własne, dane za 2016 rok - Trutkowski C. 2016: *Badania warunków życia i jakości usług publicznych. Wyniki badania społecznego Czeladź 2016,* Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej.

Skłonność do emigracji z Czeladzi

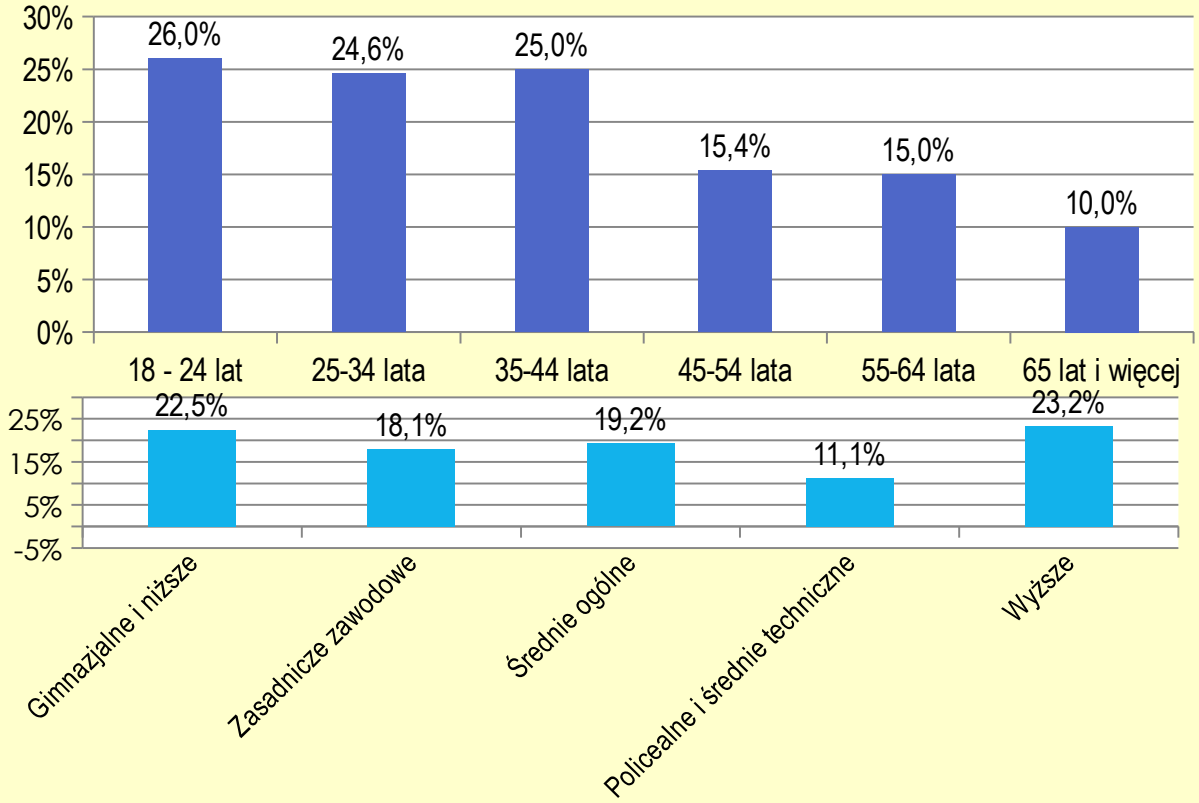

Suma wskazań ***zdecydowanie tak*** oraz ***raczej tak*** na pytanie o chęć wyprowadzenia się z Czeladzi
Źródło: opracowanie własne

Klasyfikacja wskazanych powodów emigracji wśród młodzieży

Źródło: opracowanie własne

Skłonności do opuszczenia miasta na tle poziomu zadowolenia z zamieszkiwania w Czeladzi

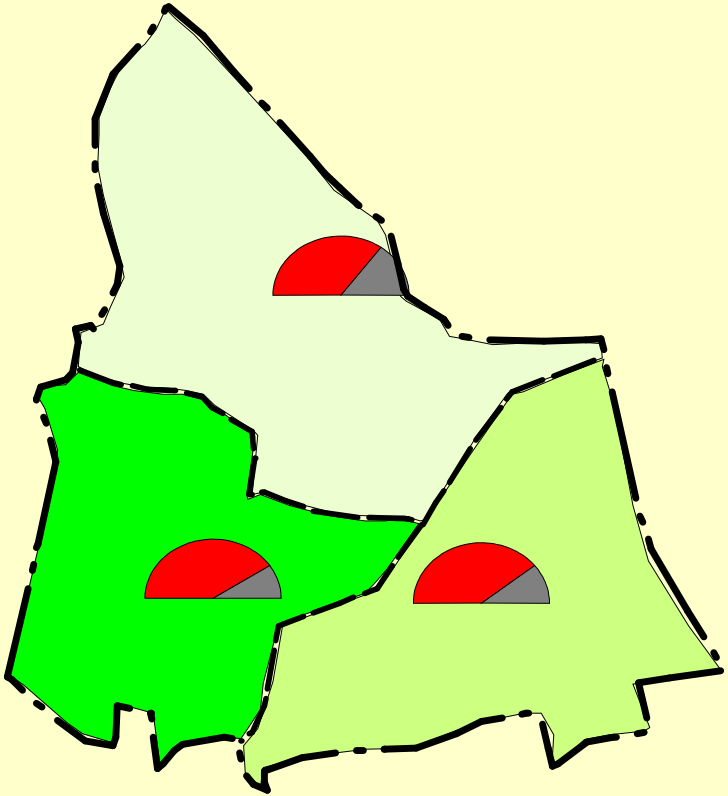

Legenda:	
Łączny udział zdecydowanie zadowolonych oraz raczej zadowolonych z życia w mieście	
	Powyżej 90%
	85-90%
	do 85%
	osoby zdecydowanie chcące lub raczej chcące wyjechać z miasta
	pozostałe osoby

Źródło: opracowanie własne

Średnia ocena inwestycji miasta zrealizowanych w latach 2015-2018

1 – bardzo źle; 5- bardzo dobrze

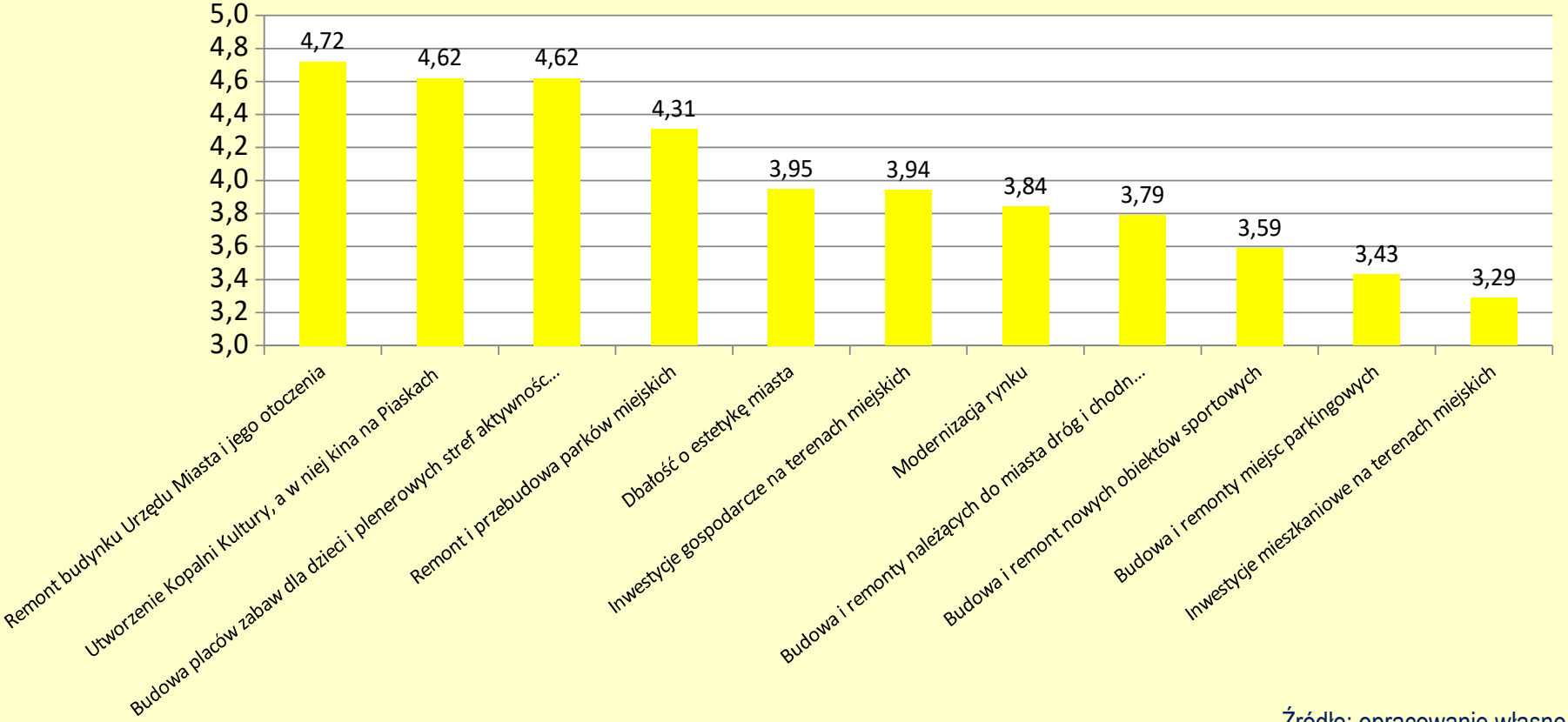

Źródło: opracowanie własne

Ocena inwestycji zrealizowanych w latach 2015-2018 w dzielnicach miasta

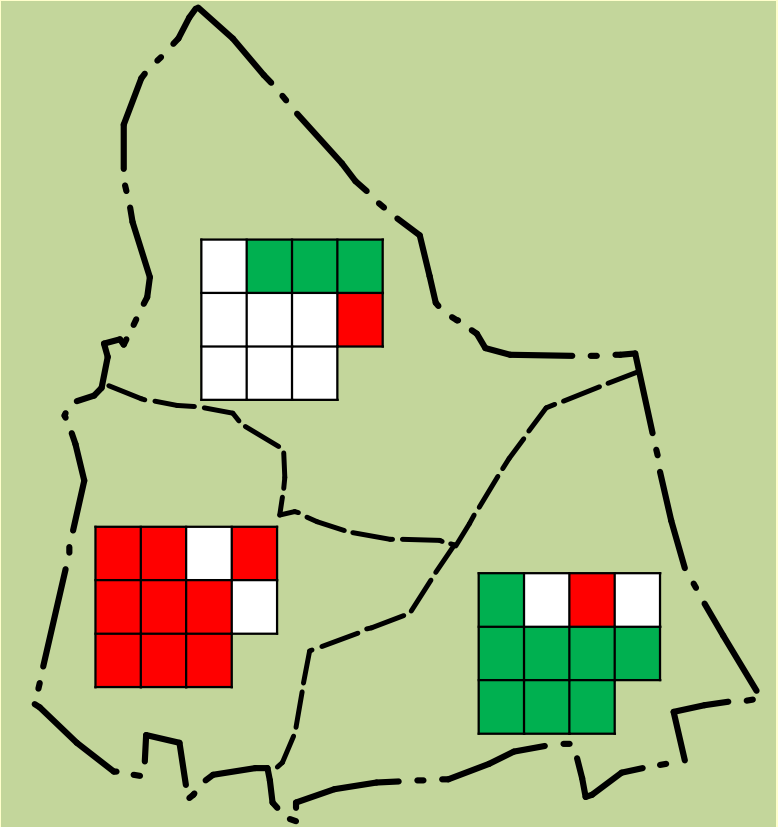

Kolor zielony - najwyższa średnia ocena w układzie dzielnic

Kolor czerwony - najniższa średnia w układzie dzielnic

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	

1. Budowa i remonty należących do miasta dróg i chodników
2. Budowa i remonty miejsc parkingowych
3. Inwestycje gospodarcze na terenach miejskich
4. Inwestycje mieszkaniowe na terenach miejskich
5. Remont budynku Urzędu Miasta i jego otoczenia
6. Modernizacja rynku
7. Remont i przebudowa parków miejskich
8. Budowa placów zabaw dla dzieci i plenerowych stref aktywności fizycznej dla młodzieży i dorosłych
9. Utworzenie Kopalni Kultury, a w niej kina, przy nowym Placu Viannaya na Piaskach
10. Budowa i remont nowych obiektów sportowych
11. Dbałość o estetykę miasta

Źródło: opracowanie własne

Średnia ocena zasadności realizacji inwestycji planowanych na lata 2018-2023

1 – zupełnie niepotrzebna; 5- zdecydowanie potrzebna

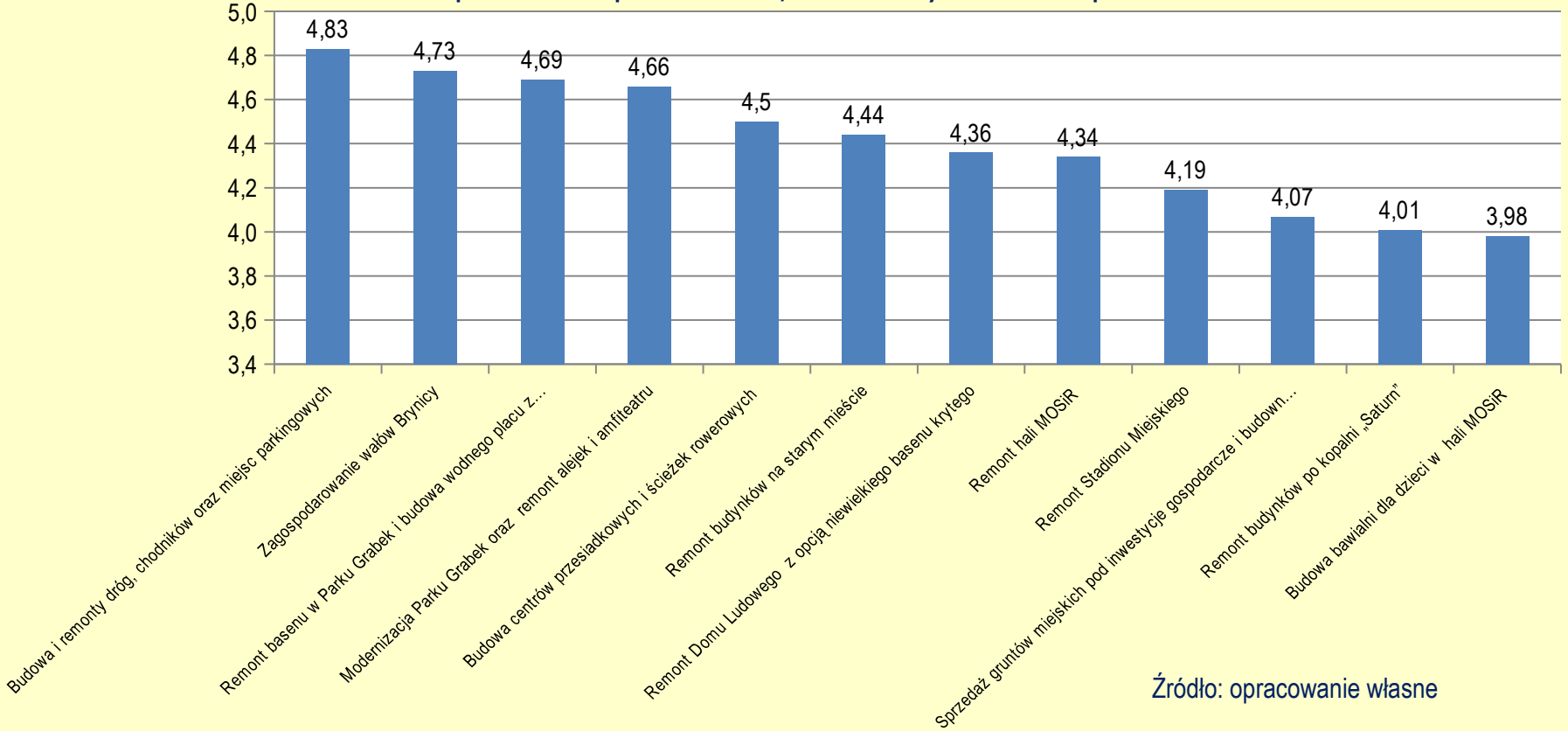

Źródło: opracowanie własne

Ocena inwestycji planowanych na lata 2018-2023 w dzielnicach miasta

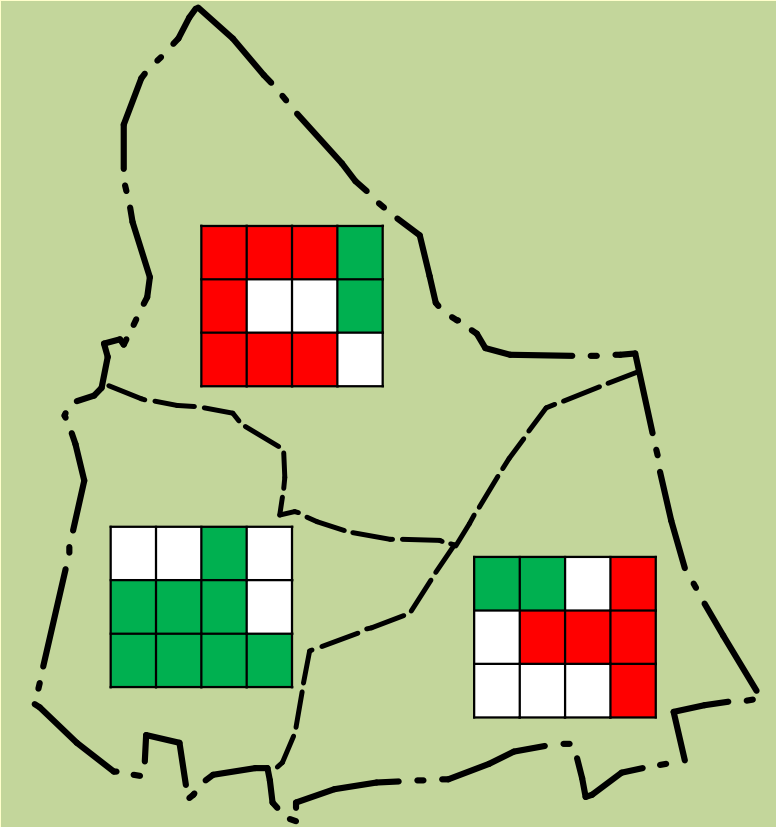

Kolor zielony - najwyższa średnia ocena w układzie dzielnic

Kolor czerwony - najniższa średnia w układzie dzielnic

1. Budowa i remonty dróg, chodników oraz miejsc parkingowych
2. Budowa centrów przesiadkowych i nowych ścieżek rowerowych
3. Sprzedaż inwestorom gruntów miejskich pod inwestycje gospodarcze i budownictwo mieszkaniowe
4. Remont budynków na starym mieście
5. Remont budynków po kopalni „Saturn”
6. Remont Domu Ludowego przy ul. 21 listopada z opcją stworzenia w nim niewielkiego basenu krytego
7. Modernizacja Parku Grabek rozszerzona o remont alejek i widowni w amfiteatrze
8. Remont basenu w Parku Grabek i budowa wodnego placu zabaw
9. Zagospodarowanie wałów Brynicy (budowa ścieżek, stref rekreacyjnych i plaży przy rzece)
10. Remont Stadionu Miejskiego
11. Remont hali MOSiR
12. Budowa bawialni dla dzieci w hali MOSiR

Źródło: opracowanie własne

Model zależności pomiędzy odpowiedziami respondentów

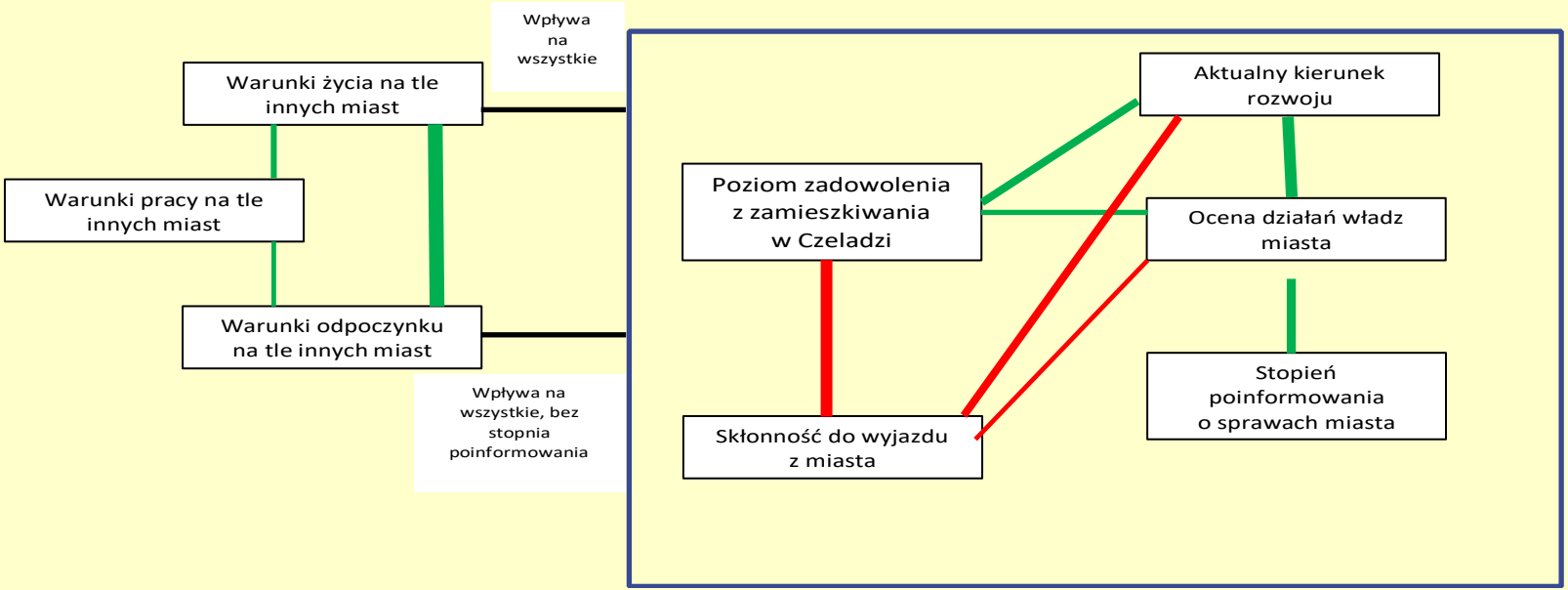

zależności obustronne	⟷		zależność wprost proporcjonalna (dodatnia)	← ⟵ ⟵
zależności jednostronne	⟵		zależność odwrotnie proporcjonalna (ujemna)	siła zależności: 1 mm = 0,1

Źródło: opracowanie własne

Związek pomiędzy średnią oceną wybranych aspektów życia w mieście a grupą zmiennych niezależnych

Wybrane aspekty życia w mieście	Płeć	Wiek	Wykształcenie	Dzielnica	Liczba dzieci pozostających na utrzymaniu respondenta	Liczba osób w gospodarstwie domowym respondenta	Zamieszkiwanie w Czeladzi od urodzenia
Ocena stanu dróg gminnych	■	■	■	■		■	
Ocena stanu dróg powiatowych		■	■		■		
Ocena stanu chodników				■	■		
Ocena edukacji	■	■				■	
Ocena tworzenia nowych miejsc pracy w mieście							
Ocena warunków do rozwoju własnego biznesu							■
Ocena infrastruktury sportowej		■					
Ocena oferty kulturalnej							
Ocena dostępności lokali gastronomicznych				■			
Ocena dostępności placówek handlowych		■		■			
Ocena bezpieczeństwa mieszkańców	■	■					
Ocena stanu publicznej służby zdrowia							■
Ocena jakości komunikacji miejskiej	■		■				
Ocena stanu terenów zielonych					■		
Ocena stanu ścieżek rowerowych							
Budowanie nowych mieszkań i domów		■					

Kolor ceglany – zależność istotna statystycznie na poziomie istotności α=0,05
Zielona ramka – aspekty życia w mieście, których ocena nie zależy od cech respondenta
Źródło: opracowanie własne

Zależności pomiędzy średnią oceną zasadności planowanych inwestycji a grupą zmiennych niezależnych

Inwestycje planowane w latach 2018-2023	Płeć	Wiek	Wykształcenie	Dzielnica
Budowa i remonty kolejnych należących do miasta dróg, chodników oraz miejsc parkingowych	0,061	-0,020	0,076	0,090
Budowa centrów przesiadkowych i nowych ścieżek rowerowych w całym mieście	0,110	-0,032	-0,059	0,067
Sprzedaż inwestorom gruntów miejskich pod inwestycje gospodarcze i budownictwo mieszkaniowe, w tym pod wynajem	0,133	-0,017	-0,027	0,129
Remont budynków na starym mieście: kamienicy Konarzewskich przy Rynku 22 i kamienicy przy ul. Bytomskiej 20	0,118	0,059	-0,044	0,094
Remont budynków po kopalni „Saturn", w tym: cechowni, warsztatów elektrycznych i pozostałych obiektów	0,176	-0,172*	-0,106	0,156
Remont Domu Ludowego przy ul. 21 listopada z opcją stworzenia w nim niewielkiego basenu krytego	0,136	-0,109	-0,094	0,153
Modernizacja Parku Grabek rozszerzona o remont alejek i widowni w amfiteatrze	0,131	-0,109	-0,040	0,169
Remont basenu w Parku Grabek i budowa wodnego placu zabaw	0,176	-0,088	0,027	0,102
Zagospodarowanie wałów Brynicy (budowa ścieżek spacerowych, rowerowych, stref rekreacyjnych i plaży przy rzece)	0,099	0,040	0,097	0,155
Remont Stadionu Miejskiego	0,069	-0,164*	-0,136*	0,150
Remont hali MOSiR	0,109	-0,019	-0,076	0,136
Budowa bawialni dla dzieci w części hali MOSiR	0,232	-0,125	-0,017	0,145

Kolor ceglany – zależność istotna statystycznie na poziomie istotności α=0,05, * α =0,01
Zielona ramka – aspekty życia w mieście, których ocena nie zależy od cech respondenta
Źródło: opracowanie własne

Ustalenia badawcze

- Mieszkańcy są zdecydowanie zadowoleni z zamieszkiwania w Czeladzi. Pogląd ten podziela co drugi mieszkaniec miasta, zaś kolejne 39% pytanych wskazuje że jest raczej zadowolona. Udział respondentów określających się jako raczej lub zdecydowanie niezadowolonych nie przekracza łącznie 5%.

- Porównanie warunków życia w Czeladzi względem sąsiednich miast wypada pozytywnie dla miasta. Najczęściej pytani uważają, że warunki życia są porównywalne względem miast ościennych. Mieszkańcy lepiej postrzegają kwestie warunków życia i odpoczynku, najniżej zaś pozycjonowany jest tutejszy rynek pracy.

- Mieszkańcy najbardziej w mieście lubią i docenią parki i zieleń, a także dostępność przestrzenną. Atutem miasta według mieszkańców są również zachodzące zmiany poprawiające stan miasta i warunki życia w nim.

- Najbardziej nielubianą rzeczą w Czeladzi są braki infrastrukturalne, w tym przede wszystkim stan dróg i chodników. Oprócz nich, wysoki odsetek wskazań obejmuje twardą infrastrukturę techniczną, społeczną oraz obiekty służące do sportu i rekreacji. Do mankamentów zalicza się także małą ilość rozrywek w mieście, co podkreśla także młodzież.

- Na szesnaście ocenianych w skali 1-5 aspektów życia, najkorzystniej wypada dostępność do placówek handlowych, najniżej zaś warunki do rozwoju własnego biznesu. Średnia ocen oscyluje w granicach od 2,54 do 4,21. Według respondentów w pierwszej kolejności poprawy wymaga stan dróg gminnych, publiczna służba zdrowia oraz infrastruktura sportowa.

- Władze miasta uzyskują wysoką ocenę swej działalności. 62% respondentów twierdzi, że władze miasta robią duża, zaś 12% nawet uważa że robią wszytko co w ich mocy by poprawić sytuację w mieście. Ocena parametryczna w skali 1-5 potwierdza to, wskazując na wysoką jakość pracy burmistrza. Niżej oceniana jest praca rady miejskiej oraz urzędu miasta, najsłabiej zaś wypada straż miejska.

- Za utrzymaniem aktualnego kierunku rozwoju miasta ewentualnie jego niewielkiej korekcie jest blisko 87% respondentów. Zdecydowana większość respondentów (około ¾) nie chce opuszczać Czeladzi. Większą skłonność do migracji wykazuje młodzież szkolna.

- Wysokie noty otrzymują inwestycje zrealizowane w ostatnich czterech latach. Największe uznanie zdobywa remont urzędu miasta, utworzenie *Kopalni Kultury* oraz budowa placów zabaw oraz stref aktywności fizycznej.

- Powszechną akceptacją cieszą się propozycje nowych inwestycji planowanych na lata 2018-2023. Najwyżej notowana jest zasadność remontu i budowy dróg, chodników. Najniższe poparcie zdobyła propozycja budowy bawialni dla dzieci.

- Młodzież wyrażała nieco niższy poziom zadowolenia z życia w mieście. Uczniowie byli również bardziej krytyczni co do zrealizowanych jak i planowanych inwestycji. Wśród gimnazjalistów większy jest udział osób, które nie mają jeszcze wyrobionego zdania na poszczególne kwestie. Dotyczy to głównie oceny władz i polityki miasta. Uwaga młodzieży koncertuje się na rzeczach, które z racji wieku są dla niej najbardziej użyteczne.

W odniesieniu do badań z 2016 roku można stwierdzić że:

- Wzrósł ogólny poziom zadowolenia z życia w mieście.
- Zmalała skłonność do wyjazdu.
- Ocena pracy burmistrza i urzędu jest na bardzo zbliżonym poziomie, poprawiała się ocena rady miejskiej.
- Porównywalny jest poziom oceny stopnia poinformowania o sprawach miasta.
- Zbliżony jest ranking spraw priorytetowych do załatwienia. Dotyczy to powtarzającej się wysoko kwestii służby zdrowia i dróg, natomiast mniej pilny staje się temat bezpieczeństwa mieszkańców.
- Rynek pracy oraz warunki do rozwoju biznesu w obu przekrojach czasu wskazuje, że na tym polu jest wiele do zrobienia. Tematy te są trudne dla oceny mieszkańców.
- Inwestycje wskazane w 2016 roku jako najbardziej potrzebne, uzyskały w aktualnych badaniach najwyższe oceny z realizacji. Dotyczy to głównie remontu budynku urzędu miasta oraz zasadności rewitalizacji Parku Grabek.